

Βρυξέλλες, 3 Ιουνίου 2022
(OR. en)

9826/22

RHJ 5

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Σχέσεις με την Ιορδανία

- Θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενόψει της δέκατης τέταρτης συνόδου του Συμβουλίου Σύνδεσης

(Αμμάν, 2 Ιουνίου 2022)

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενόψει της δέκατης τέταρτης συνόδου του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Ιορδανίας.

**14Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ
(AMMAN, 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022)**

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Με την ευκαιρία της **δέκατης τέταρτης συνόδου του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Ιορδανίας**, η ΕΕ επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της για την περαιτέρω ενίσχυση της ισχυρής εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και της Ιορδανίας. Οι στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ για μια δημοκρατική, πιο σταθερή, πιο πράσινη και πιο ευημερούσα Νότια Γειτονία περιγράφονται στην αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας¹, στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2020², στο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο σχετικά με μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία της 9ης Φεβρουαρίου 2021 και στα επακόλουθα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2021³.

2. **Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ιορδανία έχουν ισχυρή και αμοιβαία εταιρική σχέση.** Αυτό αποδεικνύεται από πολλές συνεδριάσεις, μεταξύ άλλων σε ανώτατο επίπεδο, μεταξύ της Ιορδανίας και των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τον Ιούνιο του 2019, από διαλόγους υψηλού επιπέδου στο πλαίσιο πολυμερών και περιφερειακών φόρουμ, από την Επιτροπή Σύνδεσης ΕΕ-Ιορδανίας τον Μάιο του 2021 και από συνεδριάσεις υποεπιτροπών το 2020 και το 2021, καθώς και από τη συμπροεδρία της Ένωσης για τη Μεσόγειο, τονίζοντας το αμοιβαίο όφελος από τη σταθερή μας δέσμευση.

3. Οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης ενσωματώνουν τους στόχους του νέου, φιλόδοξου και καινοτόμου **θεματολογίου για τη Μεσόγειο**, που καθορίζονται στην κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου για τη Νότια Γειτονία. Υποστηρίζει την αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίηση των εμβληματικών πρωτοβουλιών του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου⁴, οι οποίες θα ενισχύσουν την εταιρική σχέση της ΕΕ με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας, περιλαμβανομένης της Ιορδανίας, και θα συμβάλουν στην προστασία των κοινών μας μεσογειακών αγαθών. Το νέο θεματολόγιο παρέχει ευκαιρίες για νέες εταιρικές σχέσεις σχετικά με τις στρατηγικές προτεραιότητες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης που θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα, την ευημερία και την ανθεκτικότητα.

¹ JOIN(2015) 50 final της 18/11/2015.

² EUCO 22/20.

³ JOIN(2021) 2 final.

⁴ Κοινή Ανακοίνωση «Ανανέωση της εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας – Ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο» – JOIN(2021) 2 final της 9.2.2021

4. Με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της σταθερής και πολύπλευρης σχέσης, οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης στηρίζουν την υλοποίηση της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ιορδανίας, η οποία θα κατευθύνει την εταιρική σχέση. **Οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιορδανίας αποτελούν έκφραση συνυπευθυνότητας και εμπεριέχουν τους κοινούς μας στόχους για έναν κοινό χώρο ειρήνης, δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κράτους δικαίου, ενημερίας και σταθερότητας.** Προσφέρουν το πλαίσιο για τη συνεχή και ενισχυμένη πολιτική και επιχειρησιακή μας δέσμευση, δίνοντας παράλληλα περιθώριο ευελιξίας για την προσαρμογή σε μεταβαλλόμενες συνθήκες.

5. Ως εκ τούτου, η ΕΕ και η Ιορδανία δεσμεύονται να εμβαθύνουν περαιτέρω τον διάλογο και τη συνεργασία τους γύρω από τους τρεις **αλληλοενισχυόμενους στόχους που αντικατοπτρίζονται στις προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιορδανίας για την περίοδο 2021-2027:** 1) Ενίσχυση της συνεργασίας για την περιφερειακή σταθερότητα και την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας· 2) προώθηση της βιώσιμης οικονομικής σταθερότητας, της πράσινης, ψηφιακής, χωρίς αποκλεισμούς και βασιζόμενης στις γνώσεις ανάπτυξης, της ποιοτικής εκπαίδευσης και της δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας· και 3) ενίσχυση της χρηστής διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου, της δημοκρατικής μεταρρύθμισης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θα επιδιωχθεί επίσης η συνεργασία για ορισμένες **οριζόντιες προτεραιότητες**, όπως η μετανάστευση και η κινητικότητα, καθώς επίσης και η περαιτέρω εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κινητικότητας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στην ανάκαμψη μετά την πανδημία COVID-19 και στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ένταξη των ευάλωτων ομάδων, των νέων και των γυναικών, στους διάφορους τομείς της συνεργασίας με την Ιορδανία. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της να βοηθήσει την Ιορδανία να παράσχει στήριξη στους πρόσφυγες που ζητούν προστασία στην Ιορδανία και να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της Ιορδανίας.

6. **Οι πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2019-2024** (ένα νέο στρατηγικό θεματολόγιο της Ένωσης για την περίοδο 2019-2024⁵), οι οποίες χρησιμεύουν για την αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ, περιλαμβάνουν τον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια σύγχρονη, κλιματικά ουδέτερη και ανταγωνιστική οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων (Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία)· μετανάστευση, υιοθέτηση του ψηφιακού μετασχηματισμού επενδύοντας στις επιχειρήσεις, έρευνα και καινοτομία· ενίσχυση των σχέσεων της ΕΕ με γειτονικές χώρες και εταίρους· και προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου παγκοσμίως. Οι προτεραιότητες αυτές θα διαμορφώσουν και τη συνεργασία της ΕΕ με την Ιορδανία.

7. Η ΕΕ και η Ιορδανία θα αξιοποιήσουν την εταιρική τους σχέση. Η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημασία, και είναι έτοιμη να στηρίξει την εφαρμογή, των θεματολογίων πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων της Ιορδανίας σύμφωνα με τις συστάσεις της Βασιλικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος, το εθνικό όραμα και τη στρατηγική «Ιορδανία 2025» και το ενδεικτικό εκτελεστικό πρόγραμμα της κυβέρνησης για την περίοδο 2021-2024 (GIEP).

---

⁵ EUCO 9/19 της 20/6/2019

8. Στην **έκτη διάσκεψη των Βρυξελλών σχετικά με το μέλλον της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής**, την οποία διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στις 10 Μαΐου 2022, η ΕΕ επανέλαβε ότι η διεθνής κοινότητα αναγνωρίζει την αξιομνημόνευτη γενναιοδωρία του λαού και των αρχών της Ιορδανίας για την υποδοχή Σύριων προσφύγων. Η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι δεν υπάρχουν συνθήκες για την επιστροφή των προσφύγων κατά τρόπο ασφαλή, αξιοπρεπή και εθελούσιο, σύμφωνο με το διεθνές δίκαιο και τα πρότυπα των Ηνωμένων Εθνών. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει την Ιορδανία στην ολιστική της προσέγγιση όσον αφορά την προσφυγική κρίση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνιστώσες της εξωτερικής διάστασης της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με ένα Σύμφωνο για το Άσυλο και τη Μετανάστευση⁶, και τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις βασικές αμοιβαίες δεσμεύσεις, από την παρούσα και τις προηγούμενες διασκέψεις. Η ΕΕ θα συνεχίσει να βοηθά την Ιορδανία να παρέχει στήριξη σε πρόσφυγες και ευάλωτες κοινότητες υποδοχής που ζητούν προστασία και βοήθεια στην Ιορδανία και να ενισχύει ταυτόχρονα την ανθεκτικότητα και την κοινωνική συνοχή της Ιορδανίας, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς δέσμευσης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Η ΕΕ και η Ιορδανία θα συνεχίσουν να εργάζονται για την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων για τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής μέσω, μεταξύ άλλων, της περαιτέρω στήριξης εθνικών προσεγγίσεων χωρίς αποκλεισμούς κατά τη χάραξη πολιτικής και τον προγραμματισμό όσον αφορά την πρόσβαση σε ευκαιρίες εργασίας, τις κοινωνικές υπηρεσίες, την εκπαίδευση, τα μέσα διαβίωσης και την αυτονομία. Κατά την κοινή μας άποψη, αυτό θα επιτρέψει περισσότερο βιώσιμες προσεγγίσεις χωρίς αποκλεισμούς και θα συμβάλει σε μια πιο ανθεκτική οικονομία και κοινωνία.

9. Κατά την πέμπτη διάσκεψη των Βρυξελλών το 2021, η διεθνής κοινότητα δεσμεύτηκε να διαθέσει 5,3 δισ. ευρώ για το 2021 και μετά. Από το ποσό αυτό, τα 3,7 δισ. ευρώ ανακοινώθηκαν από την ΕΕ, εκ των οποίων τα 1,12 δισ. ευρώ προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα 2,6 δισ. ευρώ από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ΕΕ ως σύνολο παραμένει ο μεγαλύτερος χορηγός, έχοντας κινητοποιήσει 24,9 δισ. ευρώ για ανθρωπιστική βοήθεια και βοήθεια σταθεροποίησης και ανθεκτικότητας από το ξέσπασμα της κρίσης το 2011 για την αντιμετώπιση των συνεπειών της. Από την έναρξη της κρίσης στη Συρία, η ΕΕ έχει διαθέσει σχεδόν 3,5 δισ. ευρώ στην Ιορδανία, εκ των οποίων περίπου 1,2 δισ. ευρώ για την αντιμετώπιση της κρίσης στη Συρία, μεταξύ άλλων για ανθρωπιστική βοήθεια και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας ευάλωτων κοινοτήτων υποδοχής και προσφύγων από τη Συρία, κυρίως μέσω του Περιφερειακού Καταπιστευματικού Ταμείου της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης και περίπου 1,3 δισ. ευρώ σε διμερή βοήθεια.

10. Η ΕΕ εξακολουθεί να είναι πλήρως προσηλωμένη στην πολιτική και οικονομική στήριξη του **Γραφείου Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες (UNRWA)**, το οποίο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην κάλυψη των αναγκών ανθρωπίνης ανάπτυξης και προστασίας των Παλαιστίνιων προσφύγων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και το UNRWA υπέγραψαν κοινή δήλωση στις 17 Νοεμβρίου 2021⁷. Η ΕΕ εκτιμά ιδιαίτερα τον ρόλο που διαδραματίζει η Ιορδανία για την προώθηση βιώσιμης στήριξης για το UNRWA, καθώς και για τη φιλοξενία Παλαιστίνιων προσφύγων και της έδρας του UNRWA. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η κατάσταση των Παλαιστίνιων προσφύγων και της ίδιας της UNRWA παραμένει δυσχερής. Η ΕΕ αναγνωρίζει και εκτιμά ιδιαίτερα την κρίσιμη συμβολή της Ιορδανίας στη διατήρηση της ασφάλειας, της σταθερότητας και της ανάπτυξης στην περιοχή, όπως τονίζεται από την παραδοσιακή δέσμευσή της στην ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή και τις προσπάθειές της να μετριάσει τις ανθρωπιστικές συνέπειες των κρίσεων στη Συρία, το Ιράκ και τον Λίβανο.

⁶ COM (2020) 609 final της 23/9/2020

⁷ Κοινή δήλωση της ΕΕ και του UNRWA σχετικά με τη στήριξη της ΕΕ στο UNRWA (2021-2024).

11. Η ΕΕ επαινεί τις προσπάθειες της Ιορδανίας για την υγειονομική αντιμετώπιση των συνεπειών της COVID-19, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους πρόσφυγες που φιλοξενεί η Ιορδανία. Η ΕΕ έχει στηρίξει το εθνικό σχέδιο **ετοιμότητας και αντίδρασης για την αντιμετώπιση της COVID-19** στην Ιορδανία, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της στήριξης της παροχής ποιοτικών, δίκαιων και οικονομικά προσιτών υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης σε σύριους πρόσφυγες και ευάλωτους Ιορδανούς, και μέσω της παροχής βοήθειας στο Υπουργείο Υγείας για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Η ΕΕ βοήθησε το Υπουργείο Υγείας στην προμήθεια εμβολίων ρουτίνας για το 20 % του πληθυσμού που διέμενε στην Ιορδανία το έτος 2021. Η ΕΕ υποστήριξε την προμήθεια 438 000 δόσεων εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 μέσω του μηχανισμού COVAX που χρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης, καθιστώντας την Ιορδανία μία από τις πρώτες χώρες του κόσμου που ξεκίνησαν τους εμβολιασμούς κατά της νόσου COVID-19 για τους πρόσφυγες. **Βοηθώντας την Ιορδανία να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας** η ΕΕ διέθεσε 418 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, την ενίσχυση του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ιορδανία να συνοδεύσει την χαλάρωση των σχετικών με την COVID-19 περιορισμών σε κλάδους της οικονομίας με την ταχεία άρση των αμυντικών διαταγών.

12. Όσον αφορά τη **στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας**⁸, η ΕΕ καταδίκασε απερίφραστα αυτή την απρόκλητη και αδικαιολόγητη επίθεση, η οποία παραβιάζει κατάφωρα το διεθνές δίκαιο και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και υπονομεύει την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ασφάλεια και σταθερότητα. Η ΕΕ απαιτεί από τη Ρωσία να σταματήσει αμέσως τις στρατιωτικές της ενέργειες, να αποσύρει άνευ όρων όλες τις δυνάμεις και τον στρατιωτικό εξοπλισμό από ολόκληρο το έδαφος της Ουκρανίας και να σεβαστεί πλήρως την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της. Η ΕΕ εκφράζει βαθιά λύπη για την τραγική απώλεια ζωών και τα ανθρώπινα δεινά που προκαλεί η ρωσική επίθεση. Η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει αναγκάσει εκατομμύρια ανθρώπους να εγκαταλείψουν τις εστίες τους.

12α. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη στήριξη από την Ιορδανία των ψηφισμάτων της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών της 2ας Μαρτίου 2022⁹ και της 24ης Μαρτίου 2022¹⁰, με τα οποία ζητείται από τη Ρωσία να τερματίσει αμέσως τη στρατιωτική της επίθεση κατά της Ουκρανίας και απευθύνεται έκκληση για πολιτική προστασία και πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας στην Ουκρανία. Η ΕΕ είναι πεπεισμένη ότι η Ιορδανία θα συνεχίσει να παρέχει τη στήριξή της σε πολυμερή φόρουμ για το θέμα αυτό και ενθαρρύνει την Ιορδανία να καταδικάσει τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας.

13. Η ΕΕ ανησυχεί για την υποστηριζόμενη από το ρωσικό κράτος παραπληροφόρηση και τη μαζική χειραγώγηση πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για να δικαιολογηθεί και να στηριχθεί η στρατιωτική επίθεσή της κατά της Ουκρανίας, καθώς και για την υπονόμηση της θέσης της ΕΕ επί του θέματος, στοχεύοντας τις κοινωνίες της ΕΕ και των γειτονικών χωρών, διαστρεβλώνοντας βάνανυσα και παραποιώντας τα γεγονότα. Προκαλεί μεγάλη ανησυχία το γεγονός ότι τα ψευδή αφηγήματα υπέρ του Κρεμλίνου διαδίδονται εντατικά στα μέσα ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην αραβική γλώσσα σε ολόκληρη την περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, συμπεριλαμβανομένης της Ιορδανίας. Η ΕΕ είναι έτοιμη να μοιραστεί με την Ιορδανία και όλους τους εταίρους της τις πρακτικές και την εμπειρογνωμοσύνη της για την αντιμετώπιση της υπέρ του Κρεμλίνου παραπληροφόρησης.

⁸ EUCO 18/22 της 24/2/2022 και EUCO 1/22 της 25/3/2022.

⁹ Ψήφισμα Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών GA/12407 της 2/3/2022.

¹⁰ Ψήφισμα Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών GA/12411 της 24/3/2022.

Ενίσχυση της συνεργασίας για την περιφερειακή σταθερότητα και την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας

14. Η ΕΕ επαναλαμβάνει την εκτίμησή της για τον ενεργό διπλωματικό ρόλο της Ιορδανίας, συμπεριλαμβανομένου του εποικοδομητικού και αποτελεσματικού έργου της στο πλαίσιο των **Ηνωμένων Εθνών**, προς όφελος της παγκόσμιας προόδου, της πολυμερούς προσέγγισης και της βασιζόμενης σε κανόνες τάξης. Η ΕΕ και η Ιορδανία είναι ισχυροί εταίροι στην εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας και θα επιδιώξουν την ενίσχυση της συνεργασίας για την περιφερειακή σταθερότητα και ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

15. Η ΕΕ επικροτεί τον εποικοδομητικό ρόλο που διαδραματίζει η Ιορδανία ως συμπρόεδρος της Ένωσης για τη Μεσόγειο από το 2012. Η ΕΕ και η Ιορδανία θα συνεχίσουν να συνεργάζονται εποικοδομητικά ως συμπρόεδροι της Ένωσης για τη Μεσόγειο με σκοπό την προώθηση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Η Ένωση για τη Μεσόγειο ενίσχυσε το αίσθημα ίδιας ευθύνης και ανέπτυξε ουσιαστικές λύσεις για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων και τη δημιουργία κοινών ευκαιριών σε τομείς καίριας σημασίας όπως το περιβάλλον και η διαχείριση των υδάτων, η δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων απασχόλησης, η ένταξη των νέων και η χειραφέτηση των γυναικών.

16. Η ΕΕ αναγνωρίζει τον **στρατηγικό ρόλο της Ιορδανίας για τη σταθερότητα της περιοχής** και θα συνεχίσει να συντονίζεται ενεργά με την Ιορδανία για την επιδίωξη δίκαιης και συνολικής επίλυσης της ισραηλινοπαλαιστινιακής διένεξης, βάσει της λύσης των δύο κρατών που τερματίζει την κατοχή, με το κράτος του Ισραήλ και ένα ανεξάρτητο, δημοκρατικό, εδαφικά συνεχές, κυρίαρχο και βιώσιμο κράτος της Παλαιστίνης τα οποία θα συνυπάρχουν σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και αμοιβαίας αναγνώρισης, με την Ιερουσαλήμ ως τη μελλοντική πρωτεύουσα και των δύο κρατών. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα συνεχίσουν να σέβονται τη διεθνή συναίνεση σχετικά με την Ιερουσαλήμ που περιλαμβάνεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ), περιλαμβανομένης της απόφασης 478 του ΣΑΗΕ, έως ότου επιλυθεί το τελικό καθεστώς της Ιερουσαλήμ. Η ΕΕ υπενθυμίζει την ειδική σημασία των Αγίων Τόπων και απευθύνει επιτακτικά έκκληση για τη διατήρηση του status quo που θεσπίστηκε το 1967 για το Όρος του Ναού/Haram al-Sharif, σε ευθυγράμμιση με προηγούμενες συμφωνίες και με σεβασμό στον ιδιαίτερο ρόλο της Ιορδανίας, που αναγνωρίζεται επίσης στην ειρηνευτική συμφωνία του 1994 μεταξύ Ιορδανίας και Ισραήλ.

16α. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την τριμερή συνεργασία μεταξύ Ιορδανίας, Αιγύπτου και Ιράκ και τη συμβολή της στην περιφερειακή σταθερότητα.

17. Η ΕΕ επιβεβαιώνει εκ νέου την επιτακτική ανάγκη για μια βιώσιμη, αξιόπιστη και χωρίς αποκλεισμούς πολιτική λύση για την **κρίση στη Συρία** σύμφωνα με το ανακοινωθέν της Γενεύης και όλες τις πτυχές της απόφασης 2254 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και θα συνεχίσει να συνεργάζεται με την Ιορδανία για την εφαρμογή της. Στις 24 Ιανουαρίου 2022, το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ επανέλαβε ότι δεν θα είναι δυνατή η εξομάλυνση, η άρση των κυρώσεων ή η ανασυγκρότηση έως ότου το συριακό καθεστώς συμμετάσχει σε πολιτική λύση της σύγκρουσης. Η ΕΕ εξακολουθεί να ζητά την τήρηση της συμφωνίας αποκλιμάκωσης στα βορειοδυτικά, τη σταθερότητα στη νότια Συρία, η οποία είναι κρίσιμης σημασίας για την Ιορδανία, την προστασία των αμάχων και την ανεμπόδιστη, ασφαλή και διατηρήσιμη πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας. Η ΕΕ ζητεί επίσης τη σταθεροποίηση της βορειοανατολικής Συρίας και υπενθυμίζει την πλήρη δέσμευσή της να καταπολεμήσει την ανάκαμψη της Ντάες μέσω της δράσης του Παγκόσμιου Συνασπισμού κατά της Ντάες. Η μείωση της βίας θα συμβάλει στην υποστήριξη της πολιτικής διαδικασίας με τη μεσολάβηση των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη, με σκοπό την εξεύρεση βιώσιμης λύσης στη σύγκρουση. Η ΕΕ αναγνωρίζει τις ανησυχίες της Ιορδανίας στον τομέα της ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά το λαθρεμπόριο ναρκωτικών. Ταυτόχρονα, η ΕΕ εξακολουθεί να στηρίζει τις προσπάθειες του Ειδικού Απεσταλμένου των Ηνωμένων Εθνών Pedersen, μεταξύ άλλων για την προτεινόμενη από αυτόν πολιτική του «βήμα προς βήμα».

17α. Αναγνωρίζοντας το δικαίωμα των Σύριων προσφύγων να επιστρέφουν με ασφάλεια, οικειοθελώς και με αξιοπρεπή τρόπο στις εστίες τους όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή, όπως ορίζονται από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), η ΕΕ θα συνεχίσει να προωθεί τη συνεργασία στην περιοχή προς το συμφέρον όλων των Σύριων. Η ΕΕ σημειώνει ότι προς το παρόν, λόγω των συνεχιζόμενων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και άλλων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές για την επιστροφή των προσφύγων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Η ΕΕ αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η Ιορδανία, από κοινού με άλλες χώρες, για την υποδοχή προσφύγων από τη Συρία που εγκατέλειψαν τη χώρα τους λόγω των συγκρούσεων, και επαινεί την κυβέρνηση και τον λαό της Ιορδανίας για την υποδοχή και φιλοξενία Σύριων επί τόσα πολλά έτη. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ιορδανία να συνεχίσει να υιοθετεί μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς όσον αφορά τη φιλοξενία Σύριων προσφύγων.

18. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Ιορδανία εξακολουθεί να είναι εκτεθειμένη σε απειλές που προέρχονται από την **τρομοκρατία** και τον βίαιο εξτρεμισμό. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πολύπλευρη προσέγγιση της Ιορδανίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής της στον Παγκόσμιο Συνασπισμό κατά της Ντάες, η οποία, παρά την απώλεια της εδαφικής της διάστασης, εξακολουθεί να λειτουργεί με τη μορφή εξέγερσης στο Ιράκ, τη Συρία και, μέσω των δεσμών της, σε άλλες περιοχές του πλανήτη, στην Αφρική και την Ασία. Η ΕΕ εκτιμά επίσης τον ρόλο της Ιορδανίας στην προώθηση της πρόληψης του βίαιου εξτρεμισμού στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Η ΕΕ επαινεί την Ιορδανία, και ιδίως την Αυτού Μεγαλειότητα τον Βασιλιά Αμπντουλάχ ΙΙ για τη «Διαδικασία της Άκαμπα», καθώς και για την προσήλωσή του στην έκκληση του Christchurch για ανάληψη δράσης («Christchurch Call to Action»). Η ΕΕ επαναλαμβάνει τη θέση της ότι όλα τα μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να διεξάγονται σε πλήρη συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο, ιδίως το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες¹¹.

¹¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εξωτερική δράση της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού της 15ης Ιουνίου 2020 (8868/20).

19. Η ΕΕ και η Ιορδανία θα συνεχίσουν να συνεργάζονται για την πρόληψη και την **καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού**, ιδίως μεταξύ των νέων και των παιδιών. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ιορδανία να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις κινητήριες δυνάμεις της ριζοσπαστικοποίησης μέσω μιας προσέγγισης που εμπλέκει το σύνολο της κοινωνίας. Η ΕΕ καλεί την Ιορδανία να ενισχύσει το κανονιστικό και θεσμικό της πλαίσιο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ώστε να αντιμετωπιστούν ταχέως οι ελλείψεις που εντόπισε η ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) τον Οκτώβριο του 2021 και να συμμορφωθεί με τα διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ). Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνδράμει την Ιορδανία εν προκειμένω και να παρέχει τεχνική συνδρομή και εμπειρογνωμοσύνη μέσω του παγκόσμιου μηχανισμού για την ΚΕΧ/ΧΤ με σκοπό την ταχεία διαγραφή της Ιορδανίας από τον κατάλογο. Η ΕΕ ενθαρρύνει τις ιορδανικές αρχές να προσέλθουν σε διαπραγματεύσεις με την Ευρωπόλ σχετικά με συμφωνία συνεργασίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαρθρωμένη συνεργασία, καθώς και να αρχίσουν διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για μια διεθνή συμφωνία που θα επιτρέπει στην Ευρωπόλ και την Ιορδανία να ανταλλάσσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

20. Η ΕΕ είναι δεσμευμένη στο να ενισχύσει τη στήριξή της προς την Ιορδανία για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την **ολοκληρωμένη διαχείριση συνόρων**, μεταξύ άλλων με σκοπό τη σταθεροποίηση των εξωτερικών συνόρων της Ιορδανίας και την καταπολέμηση της περιφερειακού χαρακτήρα απειλής που συνιστά η διακίνηση ναρκωτικών σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες. Η ΕΕ και η Ιορδανία θα συνεχίσουν τη συνεργασία τους στον τομέα της αεροπορικής προστασίας.

Προώθηση της βιώσιμης οικονομικής σταθερότητας, της πράσινης, ψηφιακής, χωρίς αποκλεισμούς και βασιζόμενης στις γνώσεις ανάπτυξης, της ποιοτικής εκπαίδευσης και της δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας

21. Η **πανδημία COVID-19** άσκησε περαιτέρω πίεση στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της οικονομίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με την Ιορδανία στην προσπάθεια της για ανάκαμψη μετά την κρίση, δίνοντας έμφαση στον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό, αυξάνοντας την ανθεκτικότητα και δημιουργώντας ευημερία και ευκαιρίες αξιοπρεπών εργασιών χωρίς αποκλεισμούς. Στις 16 Φεβρουαρίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε εκτελεστική απόφαση για την αναγνώριση της ισοδυναμίας των πιστοποιητικών εμβολιασμού της Ιορδανίας και για τη σύνδεση της χώρας με το σύστημα ψηφιακού πιστοποιητικού Covid της ΕΕ.

22. Η ΕΕ προτρέπει την Ιορδανία να εφαρμόσει αποτελεσματικά οικονομικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις και επαναλαμβάνει την υποστήριξή της προς τον σκοπό αυτό, καθώς και την προθυμία της να συνεργαστεί στενά με τους ευρωπαίους χορηγούς βοήθειας και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να συντονίσει περαιτέρω και να ευθυγραμμίσει τη συλλογική στήριξη ώστε να βοηθήσει την Ιορδανία να επιτύχει έγκαιρη και απτή πρόοδο **στις** μεταρρυθμιστικές της προτεραιότητες. Επιπλέον, για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα διάφορα είδη ευκαιριών χρηματοδοτικής συνδρομής που διατίθενται από την ΕΕ στους γειτονικούς εταίρους της.

23. Η ΕΕ προτρέπει την Ιορδανία να υλοποιήσει, μέσω ενισχυμένου διωπουργικού συντονισμού και με τη συνεχή στήριξη της ΕΕ, τις πλέον απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, με επίκεντρο τη βελτίωση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών και της διαχείρισης των πόρων, τη λογοδοσία και τη διαφάνεια, καθώς και τη βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες, μεταξύ άλλων σε τομείς που βασίζονται στη γνώση. Η κοινωνική ασφάλιση, οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και η αξιοπρεπής αμοιβή αποτελούν ουσιώδεις πτυχές για την προστασία των μέσων διαβίωσης και την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και των επενδύσεων· αυτό θα πρέπει να αποτυπώνεται στις επικείμενες τροποποιήσεις του εργατικού δικαίου.

24. Η ΕΕ ενθαρρύνει και υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες για αύξηση **της συμμετοχής των γυναικών** στον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένης της οικονομίας και του πολιτικού βίου σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, και της αυξημένης παρουσίας τους στο εργατικό δυναμικό και μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων, λαμβάνοντας υπό σημείωση της κοινή ανακοίνωση για το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ κατά την περίοδο 2021–2025¹². Αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα για την προώθηση της ισότητας των φύλων και μπορεί να αυξήσει το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της Ιορδανίας. Η ΕΕ σημειώνει την ιδιαίτερη σημασία των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και του έργου των ακτιβιστών για τη στήριξη των δικαιωμάτων των γυναικών και την προώθηση της ισότητας των φύλων. Η ΕΕ χαιρετίζει την εθνική στρατηγική 2020-2025 για τις γυναίκες στην Ιορδανία και τις συνταγματικές τροποποιήσεις του 2022, και ενθαρρύνει την Ιορδανία να προωθήσει περαιτέρω την ισότητα των δικαιωμάτων, την οικονομική συμμετοχή και την κοινωνική χειραφέτηση των γυναικών. Η ΕΕ προτρέπει την Ιορδανία να προωθήσει την ισότητα των φύλων και είναι έτοιμη να στηρίξει τις προσπάθειές της στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων μέσω της προόδου στο νομοθετικό πλαίσιο, της πρακτικής εφαρμογής των εθνικών νομοθεσιών, καθώς και μεταρρυθμίσεων της αγοράς εργασίας για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην απασχόληση των γυναικών και των νέων.

25. Μετά τα επιτυχημένα δύο προγράμματα **μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής** (ΜΧΣ) με την Ιορδανία, ύψους 180 εκατ. ευρώ και 200 εκατ. ευρώ, τα οποία εκταμιεύθηκαν πλήρως το 2015 και το 2019 αντίστοιχα, η ΕΕ διέθεσε 700 εκατ. ευρώ σε ΜΧΣ στην Ιορδανία το 2020. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει επιπλέον 200 εκατ. ευρώ λόγω της πανδημίας COVID-19, πέραν της ήδη συμφωνηθείσας ΜΧΣ-III ύψους 500 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο της αυξημένης στήριξης της ΕΕ προς την Ιορδανία. Οι δύο πρώτες δόσεις, ύψους 250 εκατ. ευρώ εκάστη, εκταμιεύθηκαν τον Νοέμβριο του 2020 και τον Ιούλιο του 2021 αντίστοιχα. Η τρίτη δόση, ύψους 200 εκατ. ευρώ, παραμένει διαθέσιμη έως τον Απρίλιο του 2023. Η ΜΧΣ εξαρτάται από ένα σύνολο μέτρων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στους τομείς της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την αγορά εργασίας, καθώς και της διακυβέρνησης, τα οποία συμφωνήθηκαν με τις ιορδανικές αρχές σε μνημόνιο συνεννόησης. Αυτό είναι σημαντικό προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι μεταρρυθμίσεις που καθιστούν την οικονομία της χώρας ανθεκτικότερη και ικανότερη να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει.

¹² Κοινή ανακοίνωση JOIN(2020) 17 final της 25/11/2020.

26. Η ΕΕ θα συνεχίσει να μεριμνά για **την ενίσχυση των διμερών εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων** με την Ιορδανία, ως σημαντικό μέσο για την πραγματοποίηση επενδύσεων, την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να στηρίζει την Ιορδανία στις προσπάθειές της να βελτιώσει τις εξαγωγικές επιδόσεις της, τονώνοντας το γενικό εξαγωγικό δυναμικό και την ανταγωνιστικότητά της και επιτυγχάνοντας την καλύτερη ένταξή της στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Προς τούτο, η ΕΕ θα στηρίζει την Ιορδανία στις προσπάθειές της να βοηθήσει τους Ιορδανούς παραγωγούς ώστε να συμμορφωθούν με συγκεκριμένες τεχνικές, υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις, επιτρέποντας στους επιχειρηματικούς φορείς να αξιοποιήσουν καλύτερα την προτιμησιακή πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ που ήδη απολαμβάνει η Ιορδανία. Υπενθυμίζοντας τη σημασία της ορθής υλοποίησης της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών που θεσπίστηκε με τη συμφωνία σύνδεσης, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση διαφανούς και προβλέψιμου ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τους οικονομικούς φορείς, η ΕΕ είναι έτοιμη να διερευνήσει ιδέες για πρόσθετα μέτρα για την αμοιβαία διευκόλυνση του διμερούς εμπορίου και των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της εμβάθυνσης της υφιστάμενης ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.

27. Η ΕΕ συγχαίρει την Ιορδανία και την ενθαρρύνει να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη διευκόλυνση της πρόσβασης και της συμμετοχής των προσφύγων στην επίσημη αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί με την πρωτοφανή χορήγηση 62.000 αδειών εργασίας σε σύριους πρόσφυγες το 2021 και καλεί την Ιορδανία να εξετάσει τη δυνατότητα ανοίγματος πρόσθετων τομέων ώστε να καταστεί δυνατή η αμοιβαία επωφελής συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Η ΕΕ προτρέπει επίσης την Ιορδανία να συνεχίσει τις προσπάθειες για τη μείωση του αριθμού των προσφύγων χωρίς χαρτιά. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ιορδανία να εντείνει τις προσπάθειες προκειμένου να συνεχίσει να εφαρμόζει τους ελαστικούς κανόνες περί καταγωγής, να προβάλλει τα οφέλη τους σε δυνητικούς επενδυτές του ιδιωτικού τομέα και να προωθήσει γενικότερες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, που θα μπορούσαν εξάλλου να έχουν ευρύτερα δευτερογενή οφέλη για την οικονομία πέραν της πρωτοβουλίας για τους κανόνες καταγωγής. Η ΕΕ παραμένει πρόθυμη να διερευνήσει, σε στενή συνεργασία με τις ιορδανικές αρχές, άλλα μετρήσιμα μέσα που να αντιστοιχούν στην απασχόληση σε σχέση με το καθεστώς, λαμβάνοντας υπόψη τις ευμενείς εργασιακές συνθήκες.

28. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει υποστήριξη σε πολιτικές και προγράμματα σχεδιασμένα για τη βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης **στην εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που είναι προσανατολισμένες στις αγορές εργασίας**, ενισχύοντας την εστίαση στην αναλυτική σκέψη, την επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και τις νέες τεχνολογίες, ιδίως με σκοπό την ενίσχυση των ευκαιριών απασχόλησης των νέων.

29. Στο ίδιο πνεύμα, θα επιδιωχθεί η αύξηση **της κινητικότητας σπουδαστών και εργαζομένων** καθώς και η ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω του Erasmus + και άλλων προγραμμάτων. Η ΕΕ επικροτεί ειδικότερα την επιτυχή συμμετοχή των ιορδανικών πανεπιστημίων στο σκέλος ανάπτυξης ικανοτήτων του προγράμματος Erasmus+ έως το 2020 και προσβλέπει σε ικανοποιητικό επίπεδο συμμετοχής στο νέο πρόγραμμα από το 2021, το οποίο θα προσφέρει επίσης ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ιορδανίας και της ΕΕ, καθώς και των οργανώσεων νεολαίας.

30. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με την Ιορδανία ώστε να συμβάλει προκειμένου όλα τα παιδιά ανεξαιρέτως που ζουν στη χώρα, κορίτσια και αγόρια, να έχουν ίσες ευκαιρίες να φοιτούν σε σχολείο και να λαμβάνουν βασική **ποιοτική εκπαίδευση**. Η ΕΕ έχει παράσχει σημαντική βοήθεια για να οικοδομηθούν σχολεία, να δοθεί η δυνατότητα εγγραφής σύριων σπουδαστών στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα και να προσληφθούν και να καταρτιστούν δάσκαλοι. Η ΕΕ είναι πρόθυμη να στηρίξει τις προσπάθειες για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος, μεταξύ άλλων υπό το φως των συνταγματικών τροποποιήσεων, και ιδίως τις προσπάθειες για την προαγωγή της αγωγής του πολίτη από την παιδική ηλικία, ώστε τα παιδιά να είναι προετοιμασμένα να γίνουν ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες, παράλληλα με τις προσπάθειες εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος στην Ιορδανία.

31. Η ΕΕ διατηρεί τη δέσμευσή της να ενισχύσει την ένταξη **της έρευνας και της καινοτομίας** στην εκπαίδευση και σε προγράμματα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (TEEK), καθώς και σε επενδύσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ κέντρων έρευνας και καινοτομίας και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων θα έχει θετική επίδραση στην ανταγωνιστικότητα της Ιορδανίας. Η ΕΕ παροτρύνει την Ιορδανία να αξιοποιήσει πλήρως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και τις πρωτοβουλίες ερευνητικής κινητικότητας και εταιρικών σχέσεων, καθώς και να προσχωρήσει στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» της ΕΕ.

32. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την υπογραφή, στις 11 Δεκεμβρίου 2018, των εκτελεστικών ρυθμίσεων για τη συμμετοχή της Ιορδανίας στην **εταιρική σχέση στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA)**, η οποία θα δώσει στην Ιορδανία την ευκαιρία να ενσωματώσει μια φιλόδοξη ατζέντα από κοινού χρηματοδοτούμενης έρευνας στους βασικούς τομείς της διαχείρισης των υδάτων και της σχέσης της με τη γεωργία και την παραγωγή τροφίμων.

33. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το ενδιαφέρον της Ιορδανίας για τη διαστημική συνεργασία, μεταξύ άλλων για την ευρωπαϊκή υπηρεσία υπέρθεσης για τη γεωστατική πλοήγηση (*EGNOS*) και το πρόγραμμα Galileo, και προσβλέπει στην έναρξη διαπραγματεύσεων για την επέκταση της κάλυψης της Ιορδανίας και της ευρύτερης περιοχής από το EGNOS.

34. Η ΕΕ χαιρετίζει τη σημαντική πρόοδο της Ιορδανίας στην υλοποίηση της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς της. Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής παραμένει κορυφαία προτεραιότητα για την ΕΕ. Τα μέτρα που έχουν εγκριθεί μέχρι στιγμής, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου πράσινης ανάπτυξης, αποτελούν σημαντικά βήματα προόδου για τη μετάβαση προς μια βιώσιμη και κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η ΕΕ επιδιώκει να εντείνει τη συνεργασία της με την Ιορδανία για την επιτάχυνση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και την προώθηση πολιτικών πράσινης ανάκαμψης. Η αύξηση των ικανοτήτων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και η μείωση του κινδύνου καταστροφών, καθώς και η καταπολέμηση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, θα αποτελέσουν προτεραιότητες για κοινή δράση στην Ιορδανία. Η ΕΕ ενδιαφέρεται ιδιαίτερα να συνεχίσει την ενεργό δέσμευσή της στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης (σε ευθυγράμμιση με την ενεργειακή στρατηγική της Ιορδανίας για το 2020-2030), των περιφερειακών διασυνδέσεων των δικτύων αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της μετάβασης σε μια ασφαλή και βιώσιμη οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Η ΕΕ στηρίζει την αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων ανάπτυξη, τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την ατζέντα της **πράσινης ανάπτυξης** στην Ιορδανία. Η ΕΕ θα ενισχύσει τη στρατηγική συνεργασία με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τον ιδιωτικό τομέα για τη στήριξη της ανάπτυξης βιώσιμων επενδυτικών ευκαιριών σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με την Ιορδανία για την προώθηση καινοτόμου έρευνας και λύσεων βασισμένων στη γνώση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την προαγωγή της μετάβασης σε καθαρή, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια.

35. Η ΕΕ στηρίζει την **ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης** στους αναπτυξιακούς τομείς, ιδίως την ύδρευση, συμπεριλαμβανομένων της επεξεργασίας και των δικτύων λυμάτων, της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και των εφαρμογών της πράσινης ενέργειας. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της ασφάλειας των υδάτων στην Ιορδανία, η ΕΕ επαναλαμβάνει την προθυμία της να συνεργαστεί με την Ιορδανία για την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας της διαχείρισης των υδάτινων πόρων, καθώς και, στο πλαίσιο αυτό, τη στήριξή της στην πρωτοβουλία «Ομάδα Ευρώπη» για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, στην υλοποίηση του έργου **Ακάμπα-Αμμάν για την αφαλάτωση και τη μεταφορά ύδατος** (AAWDC). Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική έκβαση της διάσκεψης δωρητών της 31ης Μαρτίου 2022 για το εν λόγω έργο και, πέραν της δέσμευσής της που ανακοίνωσε με την ευκαιρία αυτή, παραμένει προσηλωμένη στην περαιτέρω στήριξή του. Σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο, η ΕΕ ενθαρρύνει τη χρηστή διαχείριση των υδάτων μέσω διαφόρων προηγούμενων ή παράλληλων τομεακών μεταρρυθμίσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η βιωσιμότητα του έργου (αποκατάσταση του εθνικού δικτύου ύδρευσης, μεταρρύθμιση της τιμολόγησης και γεωργική μεταρρύθμιση προκειμένου να μειωθούν τα λύματα) και είναι έτοιμη να παράσχει στήριξη. Η ΕΕ επαναλαμβάνει επίσης τη στήριξή της σε περιφερειακά σχέδια που μπορούν επίσης να ωφελήσουν την παλαιστινιακή πλευρά σε πνεύμα προώθησης της περιφερειακής συνεργασίας (π.χ. αναβάθμιση της γέφυρας του Βασιλιά Hussein). Η ΕΕ χαιρετίζει επίσης τη συμφωνία της Ιορδανίας για τη δημιουργία της «επενδυτικής πλατφόρμας ΕΕ-Ιορδανίας», ενός φόρουμ για τον προσδιορισμό και την προετοιμασία μελλοντικών επενδυτικών έργων, σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες της Ιορδανίας και σε συντονισμό με διμερείς και πολυμερείς χορηγούς, που θα επιτρέψει επίσης στην Ιορδανία να αξιοποιήσει πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει η επενδυτική πλατφόρμα γειτονίας και το νέο σύστημα εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού ταμείου για τη βιώσιμη ανάπτυξη+ (ETBA+).

Ενίσχυση της χρηστής διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου, της δημοκρατικής μεταρρύθμισης και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων

36. Ο σεβασμός **των δημοκρατικών αρχών, των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** συνιστά έναν από τους βασικούς πυλώνες της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ιορδανίας. Η ΕΕ εξακολουθεί να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον συνεχή διάλογο σε πολιτικό επίπεδο και επίπεδο ανώτερων υπαλλήλων και θα συνεχίσει να ενθαρρύνει και να στηρίζει τις προσπάθειες για την προώθηση του κράτους δικαίου, την ενίσχυση της διαφάνειας και τη δημιουργία αποτελεσματικών και υπεύθυνων θεσμών, προστατεύοντας και προάγοντας παράλληλα τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους. Η ΕΕ θα επιθυμούσε περαιτέρω συνεργασία με την Ιορδανία στον τομέα αυτό. Η ΕΕ επικροτεί τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την προώθηση ενός αποτελεσματικού, ανεξάρτητου και εύρυθμου δικαστικού συστήματος, οι οποίες θα πρέπει να συνεχιστούν, και θα συνεχίσει παράλληλα να συνεργάζεται με την Ιορδανία για να ενθαρρύνει την επέκταση του συστήματος νομικής συνδρομής, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στο σύστημα αυτό. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει την Ιορδανία στην εφαρμογή της στρατηγικής της για τη μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, μεταξύ άλλων προωθώντας την επαφή μεταξύ κράτους δικαίου και ασφάλειας, καθώς και τη διεθνή δικαστική συνεργασία. Υπό το πρίσμα αυτό, η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστούν διαφάνεια και νομικές εγγυήσεις σε όλα τα στάδια των ποινικών δικών, μεταξύ άλλων στα δικαστήρια κρατικής ασφάλειας, αλλά και να θεσπιστούν νομικές εγγυήσεις κατά την εφαρμογή της διοικητικής κράτησης, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη να περιοριστεί η χρήση της διοικητικής κράτησης και να παρέχεται δικαστική εποπτεία σε τέτοιες περιπτώσεις.

37. Η ΕΕ χαιρετίζει τους στόχους που πρότεινε η Ιορδανική ηγεσία όσον αφορά **τον πολιτικό εκσυγχρονισμό, την ενίσχυση του ρόλου του Κοινοβουλίου** και την προώθηση ενός **συστήματος πολιτικών κομμάτων** στη χώρα. Εν προκειμένω, η ΕΕ χαιρετίζει τις συστάσεις της Βασιλικής επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος και είναι έτοιμη να στηρίξει την εφαρμογή του, όπου είναι δυνατόν. Η ΕΕ αποδίδει σημασία στην ένταξη των νέων και των γυναικών και ενθαρρύνει περαιτέρω προσπάθειες για να εξασφαλιστεί ότι οι θεσμοί είναι πλήρως αντιπροσωπευτικοί. Η ΕΕ σημειώνει τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών και της πολιτικής συμμετοχής και, στο πλαίσιο αυτό, χαιρετίζει τη θέσπιση νομοθεσίας για τα πολιτικά κόμματα και τις εκλογές και προσβλέπει στην εφαρμογή της· η ΕΕ είναι πρόθυμη να στηρίξει προγράμματα αγωγής του πολίτη σε συνεργασία με το υπουργείο Παιδείας. Η ΕΕ αποδίδει σημασία στη διασφάλιση των ελευθεριών της γνώμης, της έκφρασης, του συνεταιρίζεσθαι και του συνέρχεσθαι ειρηνικώς, καθώς και στον καίριο ρόλο των μέσων ενημέρωσης, των ανεξάρτητων δημοσιογράφων και της κοινωνίας των πολιτών. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης και είναι πρόθυμη να υποστηρίξει την αναθεώρηση του σχετικού νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένου του νόμου για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και των αμυντικών διαταγών, ώστε να συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα.

37α. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση όσον αφορά τη σύσταση επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και το φιλόδοξο χρονοδιάγραμμα που έχει οριστεί για την ανάπτυξη χάρτη πορείας έως τα τέλη Ιουνίου 2022. Η ΕΕ παροτρύνει και είναι πρόθυμη να στηρίξει την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων για τη βελτίωση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, για αποδοτικούς και αποτελεσματικούς δημόσιους θεσμούς και ενισχυμένη συμμετοχή του κοινού. Η ΕΕ εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για τον συνεχιζόμενο διάλογο που διεξάγουν οι ιορδανικές αρχές με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον προσδιορισμό τομέων ανάπτυξης για ορισμένους σημαντικούς οικονομικούς τομείς με σκοπό την κατάρτιση ολοκληρωμένου οικονομικού σχεδίου.

38. Η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ένας ασφαλής και ευνοϊκός χώρος, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, για την κοινωνία των πολιτών, τα μέσα ενημέρωσης και τους δημοσιογράφους, ο οποίος να μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της χώρας, και ενθαρρύνει την Ιορδανία να θεσπίσει ένα υγιές νομικό πλαίσιο εν προκειμένω. Λαμβάνοντας υπόψη τις αναφερόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία των πολιτών, η ΕΕ ενθαρρύνει και παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη μιας ακμάζουσας κοινωνίας των πολιτών ως συμβολή στην οικοδόμηση ειρηνικών, δίκαιων, δημοκρατικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και στη στήριξη της παροχής υπηρεσιών και στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις προσπάθειες πολιτικού εκσυγχρονισμού που καταβάλλονται. Αναγνωρίζοντας τις βάσιμες ανησυχίες της Ιορδανίας σε ό,τι αφορά την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η ΕΕ εξακολουθεί να εκτιμά ότι το καλύτερο αντίδοτο στη ριζοσπαστικοποίηση και την αστάθεια είναι μια ανοικτή και ανθεκτική κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, όπου όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες προάγονται και προστατεύονται.

39. Η ΕΕ παροτρύνει την Ιορδανία να φροντίσει για την περαιτέρω ενίσχυση του νομικού της πλαισίου ώστε να συμμορφώνεται πλήρως με τα πρότυπα της σύμβασης του ΟΗΕ κατά των βασανιστηρίων, της οποίας είναι συμβαλλόμενο μέρος η Ιορδανία, μεταξύ άλλων μέσω της ποινικοποίησης κάθε μορφής βασανιστηρίου και κακοποίησης. Η ΕΕ παροτρύνει την Ιορδανία να κυρώσει το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά των βασανιστηρίων, καλεί την Ιορδανία να συνεχίσει να διερευνά όλες τις καταγγελλόμενες περιπτώσεις βασανιστηρίων και να ασκεί δίωξη κατά των δραστών. Η ΕΕ καλεί επίσης την Ιορδανία να εφαρμόσει τις συστάσεις της για την καθολική περιοδική εξέταση (ΚΠΕ).

40. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ιορδανία να επιτύχει περαιτέρω πρόοδο στην ισότητα των φύλων, την πλήρη πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών και τη χειραφέτησή τους, καθώς και την εξάλειψη της σεξουαλικής και της έμφυλης βίας. Στο πλαίσιο αυτό, παροτρύνουμε ιδιαίτερα εστίαση στους γάμους παιδιών, στους πρόωρους και καταναγκαστικούς γάμους και στην «προστατευτική επιμέλεια», στην πρόσβαση των γυναικών στη δικαιοσύνη και στην πλήρη εφαρμογή ενός νομικού πλαισίου για την προστασία της άσκησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις γυναίκες και τα θύματα σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Η ΕΕ είναι πρόθυμη να στηρίζει την εθνική στρατηγική της Ιορδανίας για τις γυναίκες και το εθνικό της σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της απόφασης 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.

41. Η ΕΕ επαινεί και είναι πρόθυμη να στηρίζει τις προσπάθειες της Ιορδανίας για τη διατήρηση της ειρηνικής θρησκευτικής συνύπαρξης. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προώθηση της πολυπολιτισμικότητας και της πολιτιστικής πολυμορφίας, οι οποίες θα αποτελέσουν επίσης θετικό παράδειγμα για ολόκληρη την περιοχή.

42. Παρότι η τελευταία εκτέλεση έγινε τον Μάρτιο του 2017, η ΕΕ εκφράζει τη λύπη της για τη διακοπή του ντε φάκτο μορατόριουμ της **θανατικής ποινής** το 2014 και ζητά από την Ιορδανία να αποκαταστήσει το μορατόριουμ με προοπτική την τελική κατάργηση της θανατικής ποινής.

43. Η ΕΕ προσβλέπει στη μεταρρύθμιση του νομικού και θεσμικού πλαισίου της Ιορδανίας όσον αφορά το ανθρώπινο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, καθώς και την προστασία των δεδομένων, είναι δε έτοιμη να στηρίζει τις προσπάθειες της Ιορδανίας προς τον σκοπό αυτό.

Εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κινητικότητας ΕΕ-Ιορδανίας

44. Η μετανάστευση και η κινητικότητα αποτελούν εγκάρσιο ζήτημα στη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Ιορδανίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως των γυναικών και των ανηλίκων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση. Η ΕΕ επικροτεί τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης κινητικότητας και ενθαρρύνει την ενεργό διερεύνηση των περαιτέρω δυνατοτήτων συνεργασίας σε αυτό το πλαίσιο. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι οι διμερείς συζητήσεις σχετικά με την **απλούστευση της χορήγησης θεωρήσεων** και την **επανεισδοχή** προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια ξεκίνησαν τον Νοέμβριο του 2016, είναι δε έτοιμη να προχωρήσει στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων με σκοπό την επίτευξη συνολικής συμφωνίας.